

IZHAJA VSAK DAN

Vsi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih oblikah v Trstu in okolici: Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele številke po 5 nvd. (10 stot.) OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zabvalne, pošilnice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez doplačila naročnine, se upravnica ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane za celo leto Kron 3 20, za pol leta Kron 2 60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica S. Francesco d'Assisi 20. Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tisnilna Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica S. Francesco d'Assisi številka 20. Poštno-hranilnični račun številka 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

† Dr. Jan Podlipny.

PRAGA, 22. (Izv.) Danes se je vršil tu z velikanskimi častmi in ob naravnost ogromni udeležbi občinstva pogreb umrlega dr. Jana Podlipnega. Na čelu ispreveda je korakala Češka Sokolska Zveza, zastopane pa so bile tudi vse sokolske zveze iz Avstrije. Češki narodni svet se je udeležil izpreveda korporativno. Pred odrom in pred mestno hišo so govorili najodličnejši češki politiki.

Akademija znanosti v Berlinu.

BEROLIN, 22. (Izv.) Danes se je ob velikih svečanostih otvorila nova kraljeva akademija znanosti. Zgradba in uredba je stala 25 milijonov mark.

Češka obstrukcija ne odneha.

PRAGA, 22. (Izv.) Glavilo čeških agrarcev „Venkov“ piše, da opuste češki agrarci obstrukcije le tedaj, če pod vlado obvezno izjavo, da v gotovem roku razpiše deželnozborske volitve na Češkem ter se zavžejo vse češke in nemške stranke, da omogočijo delovanje deželnega zbora. Vlada izjavo, da je pripravljena razpisati volitve, a brez garancij za delovanje deželnega zbora, ne zadostuje.

Profesor Uhlirz umri.

GRADEC, 22. (Izv.) Znani zgodovinar, vseučilišni profesor dr. Uhlirz je danes nenadoma umrl. Zadel ga je kap, ko je šel po glavni graški ulici — H. Hrenčasse. Zgrudil se je na tla in bil na mestu mrtev. Otvoritev diplomatskih zvez med Grško in Bolgarsko.

ATENE, 22. (Izv.) Novi grški poslanik v Šefiji, Tenedos, je danes odpotoval na svoje mesto. S tem so zopet obnovljene diplomatske zveze med obema državama.

Nemški cesar na Dunaju.

DUNAJ, 22. (Izv.) Jutri dopoldne prispe nemški cesar Viljem na Dunaj in ostane t kom dneva gost našega cesarja v Schönbrunnu.

Poštna konvencija med Bolgarijo in Turčijo.

CARIGRAD, 22. (Izv.) Pogajanja med Turčijo in Bolgarsko glede sklepa nove poštne in brzajavne konvencije so končana in se podpišejo tekom tedna. Nova konvencija zagotavlja znatno znižanje medsebojnih tarifov.

Mednarodni položaj zboljan.

BEROLIN, 22. (Izv.) „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ piše v svojem tedenskem pregledu, da je treba smatrati imenovanje Turkhan paše za albanskega ministrskega predsednika za jako ugodno znamenje, ker ima Turkhan paša kot preudaren, ugleden in zmogel diplomat v pogled v vse evropsko politiko. Zarazmerje med vesilami je dobro znamenje, da je popustil boj med nemškimi in ruskimi časopisjem. Obe vladi ste edini v tem, da nikakor ne gre, da bi se dragoceni državni interesi ogroževali z nacionalnimi agitacijami. V zadnjem času tudi ni bilo nikakega govora, ki bi kalil prijateljstvo med obema državama.

PODLISTEK

Rdeči mlin.

Roman. Spisal Xavier de Montépin.

George se je zastojal trudil, da bi se zopet spravil s svojim bratom. Filip je ostal neizpros in je izjavil, da je njegovo sovrastvo neizbrisno, da ga bo smatral odle-tja za svojega najhujšega sovražnika in da si nadene drugo ime, da svet izve tako, da nista več brata.

Zakon, ki ga je sklenil George Tahtot z Margareto de Varins, je bil zelo srečen. Prav tako je prav dobro uspevala tudi njegova trgovina, imetje se mu je množilo in njegova hiša je bila opremljena sijajno. Samo nečesa je nedostajalo srečni dvojici. Zakon je bil dotedaj brez otrok in George, velik prijatelj otrok, je težko čutil ta nedostatek. Toda tudi ta želja se mu je izpolnila po nekaterih letih. Margareta mu je darovala hčerko; toda porod jo je stal življenje. George je bil neotolažljiv vsled

Admiral Faravelli umri.

RIM, 22. (Izv.) Danes dopoldne je umrl tu admiral Faravelli, ki je za časa turško-italijanske vojne poveljeval italijanskemu vojnemu brodogradu in vodil tudi bombardiranje Tripolisa.

Proti epirotaki vstaji.

ATENE, 22. (Izv.) Vlada je prepovedala več shodov, ki bi se bili imeli vršiti danes in na katerih bi naj bili zborovalci izrekli svoje simpatije epirotskim vstašem.

Avstrijsko-grška trgovinska pogodba.

ATENE, 22. (Izv.) Pod predsedstvom trgovinskega ministra dr. Streita se je danes vršila seja avstrijskih in grških delegatov v svrhu sklenitve nove trgovinske pogodbe med Avstrijo in Grško.

Nesreča v Benetkah

BENETKE, 22. (Izv.) Med zadnjimi nesrečenci, ki so jih še našli v morju, sta bila tudi zakonska Kraus iz Kolomeje v Galiciji.

Gospa Caillauxova pred preiskovalnim sodnikom.

PARIZ, 22. (Izv.) Gospa Caillauxova je izjavila tekom svojega včerajšnjega zaslišanja pred preiskovalnim sodnikom, da ima ona oseba, ki je izročila Calmettu v priobčitev v „Figaru“ ono Caillauxovo pismo, ki je bilo podpisano z „Jo.“, v rokah še celo vrsto drugih zasebnih pism, ki jih je Caillaux pisal njej, ko je bila še poročena s prvim možem. Ker je bila prepečana in se je upravičeno bala, da objavi Calmette tudi ostala pisma, je skušala preprečiti to sodnim potom. Ker pa so jej povedali, da je nemogoče to, je izvršila svoj obupni čin.

Kritični položaj na Iraku.

LONDON 22. (Izv.) Položaj v ulstrski provinciji postaja vedno kritičnejši. V vojnem in mornariškem ministratvu so se vršila dolgotrajna posvetovanja čeh ministrov in višjih generalov. Danes se je vršila dolga konferenca ministrskega predsednika Asquitha z nadškofom canterburyskim, ki je vrhovni glavar anglikanske cerkve. Nato sta bila Asquith in nadškof sprejeta pri kralju v skupni avdijenci. Maršal sir French, ki je določen za vrhovnega poveljnika čet, katere se eventualno odpošljejo proti ulstrski prostovoljni armadi je danes dvakrat konferiral z mornariškim ministrom Churchillom in z ministrskim predsednikom Asquithom. Vojni minister Seely je imel za danes napovedanih več shodov, ki jih je pa v zadnjem trenutku odpovedal, češ da je zadržan po važnih opravkih v Londonu. Namesto njega je nastopil na nekem shodu tajnik vojnega ministarstva Collins, ki je izjavil v imenu vlade, da je dolžnost vsakega pravega Angleža, podpirati vlado, da izvrši svoje dolžnosti.

LONDON 22. (Izv.) Na londonskih kolodvorih je pripravljenih več vlakov, da se more z njimi nemadoma odpeljati 10.000 mož v Glasgow in druga obmorska mesta, odkoder se prepeljejo na Irsko.

te izgube in najraje bi bil legel skupaj v grob s svojo drago pokojnico. Prijatelji pa so mu pojasnili, da je sedaj njegova najsvetejša dolžnost, da si ohrani življenje in ga posvečuje svojemu poluosirotelemu otroku.

Poizkušal je prenašati izgubo s krščansko vdanostjo in živeti le za svojo hčerko, ki je pod njegovim nadzorstvom vzraščala v krepko deklico, ki je bila s svojimi štirinajstimi letih prava slika in prilika svoje matere.

Ker pa se je preveč bavil s Pavlinino vzgojo, je ob tem zanemarjal svojo trgovino. Njegov blagajnik, kateremu je izročil prokuro — imel ga je za zvestega in poštenega človeka — je nekega dne izginil z vsemi vrednostnimi papirji in mu zapustil še veliko množino neodklonljivih izplačil. Videti je bilo, da je bankrot neizogiben.

Tri dni in tri noči je delal brez počitka, da bi dobil jasno sliko o svojem položaju in si napravil načrt za bodočnost. Rezultat njegovega dela ni bil nikakor popolno-

Italijanske vseučiliščne harlekinade.

Tolikokrat smo že rekli, da tržaških italijanissimov pač res nihče, ki ima le količkanj pameti v glavi, ne more smatrati za resne niti tedaj, ko jim gre za najresnejšo stvar, in prav to se je tudi pokazalo včeraj popoldne, ko jim je šlo — vsaj mislilo bi se lahko — za najresnejšo njihovo zahtevo, za italijansko vseučilišče v Trstu. Toda kakor vselej, so tudi včeraj uprizorili namesto resne, dostojne manifestacije tako smešno pajacado, da se jim mora na glas krohotati vsak, ki je le par trenutkov gledal njihovo počenjanje po tržaških ulicah. Mislil pa si je gotovo tudi sam pri sebi: tem pobalinom jih gre petindvajset tjakaj, kjer izgublja hrbet svoje pošteno ime, ne pa — univerza. In res, kar čudili smo se potrpežljivosti državne policije, da je toliko časa prepuščala javno ulico objestnosti teh mlečnozobnih kamoraških frkolinov.

Priprave za shod.

Pripomnili smo že v včerajšnji številki, kako imeniten vtis mora napravljati na široko javnost dejstvo, da se mora laško vodilno politično društvo kamoraška „Patria“, s svojimi shodi v Trstu skrivati za § 2 zborovalnega zakona in celo ob takih prilikah, kakor je manifestacija za laško univerzo v „samolaškem“ Trstu, sklicevati shod, h kateremu imajo vstop samo povabljeni, ki se izkazujejo z vabili, izkaznicami. Menda jih je sram, da ne bi izvedela javnost, kakšni so tisti „možje“, ki zahajajo na take shode. In res, saj smo videli, ko je končal shod, da je bila ogromna večina „zborovalcev“ takole 16 do 20 letnih frkolinov, torej ljudi, ki jim mnogo bolj pristojta klic „mama, prosim kruhka“, kakor pa „abbasso i s'ciavi!“

Policija je ukrenila obširne varnostne odredbe. V Carduccijski ulici je stal kordon pri kinematografu „Edison“, malo višje pri kavarni „Nuova York“ drugi, zgoraj pri „voluti“ tretji, četrti pa pri „Ponte della Fabra“. V ulici della Zonta je bil s kordonom zastražen vhod v ulico Valdirivo in Torre bianca, Vojašnična ulica pa je bila zaprta pri preseku ulice Molin piccolo. Močnejše zastraženi sta bili tudi ulici Coroneo in sv. Franciška. Na dvorišču velike vojašnice je bil v rezervi še močan oddelek policije peš in na konjih, in kakor je bilo videti, je bilo pripravljeno tudi vojaštvo.

Ko je bila ura pol 12 — shod je bil napovedan točno popoldne — je bila Stadionova ulica še precej prazna in pred gledališčem „Fenice“, kjer se je imel vršiti shod, je bilo zbranih le malo ljudi. Glavna masa je potem pritisnila z „Acquedotta“.

Kdo je govoril in kaj se je govorilo na shodu, nam v celoti ni znano. Mislino si pa lahko, da je bilo hujskanja takega in toliko, da so bili zborovalci razpaljeni, da je mrznja do nas Slovanov kar izžarevala iz njih, kar se je takoj jasno pokazalo, ko so prišli na ulico. Nekaj pa smo vendar izvedeli od onega, kar se je govorilo na shodu, in prav to je najznačilnejše za obeležje tega shoda in zborovalcev. Klicali so Italijo na pomoč za dosego italijanske univerze v Trstu!

Zaplenjeno.

ma obupen. Prodati bi bilo treba hišo v mestu in neko posestvo na deželi, pa bi bil primankljaj pokrit. Pozneje je mogel računati s precejšnjo gotovostjo na dospetje nekaterih znanih terjatev in je upal, da zopet lahko začne svojo trgovino in si pridobi za svojo hčerko novega imetja. Za trenutek pa je potreboval svote petstotisoč frankov, da bi plačal menice, ki jih je izdal na njegovo ime njegov nezvesti, sleparski prokurist. Ko bi ostala neplačana tudi le ena teh menic, bi bil neizogibno izgubljen in bi ne mogel več računati na srečno prihodnost.

Brez obotavljanja je torej stopil k raznim bankirjem in trgovcem, s katerimi je bil v kupčijskih zvezah. Toda glas o njegovih izgubah ga je že prehitel in seveda obehem tudi podesetoril pravo izgubo. Prejšnji prijatelji in znanci so ga pitali s praznimi obljubami in niti eden mu ni odprl svoje blagajne.

— Izgubljen sem, — je vzkliknil obupno. — Toda ne, saj imam brata. Bogat je in mi gotovo ne odreče pomoči.

Zaplenjeno.

Ali si je mogoče misliti kaj bolj abotno-predzrega od te zahteve, in ali se še znajde kak kratkovidnež, ki ne bi izpoznal v tej zahtevi najčistejšega avstrijskega patriotizma!

Po shodu na ulici. — Sangulin vodja pretepačev. — „Abbasso i s'ciavi!“

Shod je trajal nepričakovano dolgo. Bilo je že skoraj dve, ko so začeli prihajati zborovalci na ulico, nekaj v Stadionovo ulico, nekaj pa v ulico sv. Franciška. Izpočetka je bilo vse mirno. V Carduccijski ulici, od restavracije „Aurora“ pa do kavarni „Nuova York“ je bilo precej gledalcev, večinoma Slovencev, ki pa so bili čisto mirni. Kvečjemu je tupatam pripomnil svojemu tovarišu: „Olej, glej, sama mularija!“ Kar se je zaslislala iz Stadionove ulice izzivalna Legina himna, ki je dala povod nekim slovenskim mladeničem, ki so stali pred kavarno „Londra“, da so zapeli „Hej, Slovani“. Slovenska pesem je delovala na laško druhal kakor rdeč dežnik na bika, in kakor razdražen roj sršenov se je zagnala močna italijanska tolpa — na čelu jej glavni pretepač Sangulin z nekim svojim tovarišem z Revoltelle na Slovence. „Prove adesso cantar in s'ciavo, se ga corraggio!“ — je zatulil Sangulin in ostala druhal je že začela dvigati palice. Slovenci, ki so videli, v kaki premoči je laška druhal, so se začeli mirno umikati proti doljnemu koncu ulice, a Sangulin in tovariš sta zakričala na ves glas: „Abbasso i s'ciavi!“, kar je ostala tolpa seveda divje ponovila. Tako so Lahi zasledovali umikajoče se Slovence vse do policijskega kordona. Pripomnimo naj še, da je Sangulin nosil desno roko — ranjeno po Sigorejevem strelu — zataknjeno med prsne gumbje. Rana potemtakem ni bila bogzna kako nevarna. Sploh je bilo videti Sangulina z njegovim adjutantom ves čas demonstracij, kako je pohajal od gruč do gruč kot nekaj povelnik.

„Evviva l'Italia“ pred italijanskim konzulatom.

Ker se je ona mala skupina Slovencev umeknila proti Narodnemu domu in ni policija pustila nikogar več z Vojašniškega trga v Carduccijsko ulico, niso imeli laški razgrajči nikakega pravega posla več. Vsa množica se je zgrnila nato v ulico Torre bianca, kjer se nahaja italijanski konzulat. Ker pa je ulico, kjer jo preseka ulica della Zonta, zapiral policijski kordon, se je množica, ki je popolnoma izpolnila oni del ulice Torre bianca, ki je med Carduccijsko ulico in ulico della Zonta, ustavila tamkaj ter hrepeneče, kakor Izraelci v obljubljeni deželi, gledala proti rdeče-belo-zelenemu drogju na italijanskem konzulatu ter zapela svojo Legino himno. Vmes so se pa čuli še bolj globoko iz srca prihajajoči klici: „Evviva l'Italia!“

Ko je bilo to delo opravljeno, so se borile za „simbolo e baluardo d'Italia“ vrnili v Carduccijsko ulico. Tupatam so

Šel je k njemu. Filip pa ga je sprejel z zelo čmernim obrazom.

— Kaj iščete tu? — ga je vprašal osorno.

— Filip, ali me ne poznaš več? Tvoj brat sem vendar.

— Brata nimam več, in kdor se izdaja za mojega brata, ga smatram za lažnika. Odstranite se!

George je padel na kolena pred njim.

— Filip, ne zavrzi me v moji veliki stiski. Vkljub najinemu sporu sem vendar vedno ljubil. Gre za rešitev mojega otroka. Za božjo voljo ne zavrzi me, kakor so storili drugi.

— Ponavljam, da nimam več brata, in vam izjavljam, da ne morem storiti za vas prav ničesar in da tudi nočem storiti ničesar.

George je zopet vstal in se je obrnil proti vratom.

— Filip, — je dejal, — prosil bom boga, da te ne prekolne; toda verjemi mi, ta okrutnost bo tvoja nesreča.

(Dolge.)

izvohali med množico kakoga Slovenca, toda do kakih pretepev ni prišlo. Videli smo, kako se je zgrnilo naenkrat kakih par sto ljudi okoli vhoda v kavarno »Nuova York«, kamor se jim je umeknil najbrž kak naš človek. Prav tako je zopet vdružil vse zavalovilo na drugo stran ulice. Slišati je bilo par klicev »Abbasso i s'ciavi«, a potem kar naenkrat tek na vse strani. Napadenec je najbrž pokazal fantičem kako stvarco, s katero se ni igrali, ker napravila pregloboke luknje v meso. Nato je zapela trobenta. Hej, kako so začeli teči, kakor pes, če ga poliješ z vodo. Policijski kordoni so se začeli pomikati od vseh strani proti »vultom«. Par živčgov je še bilo, zapeli so še enkrat svojo Lego in »patrijo v rešet«, potem pa so se začeli izgubljati na Acquedotto in druge sosednje ulice; v dolnje mesto ni mogel nihče, ker so bile vse ulice proti morju zaprte. Pritisnila je še policija na konjili in konec je bil laške univerzitetne komedije.

Nemec tepen.

Redarstvu, ki je bilo vse na nogah, kar ga šteje Trst, ni imelo posebnega opravka s posamezniki, vendar pa je nekaj mladičev, ki so bili le prevroči, za nekaj časa shranilo na hladno. Poudarjati pa moramo, da se je redarstvo napram laškim izživnim klicem »abbasso i s'ciavi«, ki so žalitev vsega našega slovenskega naroda, ponašalo zelo pasivno in da ni storilo niti najmanjšega koraka, da bi si bilo zagotovilo one izživce in kričarje!

Med aretiranci se nahaja tudi 16-leten fantič, neki Giuliano Rebec (po slovensko Rebec), ki je doma od nekoč, s Krasa a zato tem bolj — Italijan. Fantič je brez posla in ga dobi sedaj za par tednov v ul. Tigor. Zgodilo se je namreč, ko je bila že vsa stvar skoraj pri kraju, da je šel mimo kavarne »Moncenisio« neki Jakob Unterberger, trd Nemec, dijak rodom iz Ritzdorfa na Nižnjem Avstrijskem, in je vprašal, kaj se godi v Carduccijski ulici. Govoril je seveda nemški, ker drugega ne zna, in to je dalo povod italijanski sodrgi, da ga je napadla in namlatila. Ko se jim je že umeknil izpod rok, pa je še skočil za njim oni zgoraj imenovani krajevski renjokolo in ga sunil v hrbet. V istem trenutku pa ga je že držal mož postave za vrat in ga odpeljal na policijo. — Kakor je torej videti, se je nemško-italijansko prijateljstvo in zavezništvo začelo tudi že dejanski utrjevati!

Ko zaključujemo to poročilo, naj pomnimmo le še eno: Čudno se nam zdi, da italijanski voditelji, ki imajo menda vendar nekoliko več soli v glavi kot pa ona njihova poulična druhal, ne uvidevajo, kako si Lahji s takimi sramotnimi nastopi in takimi pobalinskimi izgrede edino le kompromitirajo svojo itak na silno slabih nogah stoječo »kulturno« zahtevo po laški univerzi. Po takih nastopih, po takih izgredeh, po takih nesramnih žalitvah tisočev in tisočev slovanskega tržaškega prebivalstva, pred katerim morajo celo svoje shode skrivati za svoje »tessere«, ne glede na ono predzrnost z laškim ministrom in malikovanje pred zastavnim drogrom laškega konzulata — po vsem tem naj bi jim še dala avstrijska vlada laško univerzo v Trstu! Ne, če je še kaj pameti, kaj razsodnosti tam gori, je to izključeno! V Trstu je prostora kvečjemu le za državno poboljševalnico laške mazilnjansko-kamoriščične poulične sodrge, ne pa za laško vseučilišče!

Politična zgodovina slovenskega naroda.

Predaval drž. poslanec dr. Otokar Rybář v zavodu za politične vede v Pragi dne 28. februarja 1914.

Slovenci so videli tedaj na eni strani Nemce, zastopnike centralizma, svoje najhujše narodne nasprotnike, na drugi strani Čeha in Poljake, zastopnike fuderalizma, svoje brate po krvi in jeziku, ki so ravno tako kakor oni trpeli pod krutim nemškim bičem.

Ni torej čudo, da so se Slovenci deloma iz oportunizma, da namreč ne ostanejo osamljeni, deloma iz čuta slovanske solidarnosti pridružili federalistom in sprejeli federalistični program.

Oportunistično stališče je vidno iz peticije, ki jo je l. 1861 dr. Toman izročil Schmerlingu in ki je obsegala tedanji slovenski politični program. V tej peticiji, ki je nosila 19.386 podpisov, se zahteva ravnopravnost slovensčine v šoli in uradu, v državno-pravni opazni po edino in mogočno Avstrijo, a odločne zahteve po zedinjeni Sloveniji se izraža le na koncu prošnja, naj bi minister uvaževal, ali bi se ne dala enakopravnost lažje in ceneje doseči, ako bi se slovenske dežele spojile v eno upravno kronovino.

Proti temu oportunističnemu stališču je odločno nastopal koroški duhovnik, Matija Majar, ki je v »Novicah« 13. marca 1861. l. izvajal, da nikakor ne smemo odstopiti od zahteve iz l. 1848. po zedinjeni Sloveniji.

Ta opomin je bil brezuspešen. Slovenski politiki so se sešli l. 1865. v Mariboru in sestavili program, ki je bil kompromis med historičnim in narodnim stališčem. Ohranijo naj se stare kronovine, a v kronovinah z mešanim prebivalstvom naj se napravijo narodne kurije. Za skupne stvari nekdanjega ilirskega kraljestva in vojvodine štajerske naj se ustanovi skupen zbor, a narodne potrebe Slovencev naj zastopa narodni zbor, ki naj bo sestavljen iz poslancev slovenskih narodnih kurij. V državni zbor pa naj volijo odposlance deželni zbori.

No, kmalu so začeli dvomiti o koristnosti tega programa. Že naslednje leto je Vošnjak priporočal združenje Slovencev, Hrvatov in Srbov na podlagi naravnega prava, a Luka Svetec, je o škodljivosti historičnega prisosa za Slovence napisal besede, ki veljajo morda še danes:

»Jaz historičnemu primerju pripisujem krivico, da Slovani nimamo skupnega programa, pa mislim, da ga niti ne dobimo, dokler se bomo na hitrostjo ozirali. Mi hočemo živeti, razvijati se in napredovati; to je naše historično pravo, naše pravo od veka in potem pravi: »Dajmo historiji in njenim izročilom slovo in oprlimo se odločno narodne ideje.«

Proti temu programu pa so nastopali takrat odločujoči slovenski politiki: dr. Bleiweis, dr. Toman in dr. Costa, postavivši se zopet na oportunistično stališče.

Posledice nejasnega in neenotnega narodnega programa niso izostale. Kakor je l. 1848. Slovence zalotilo nepripravljene, tako se jim je zgodilo tudi l. 1867.

Slovenski politiki so kolebali med češko državno-pravno politiko protesta in abstinence in skrajnim oportunizmom in slov. državni poslanci so bili pri glasovanju o dualizmu razdeljeni pro in contra. Nekateri so celo v debati ostro govorili proti dualizmu, a pri glasovanju so šli z vlado.

Ta konfuznost in omahljivost sta naposled izzvali odpor. Proti konservativnim Bleiweisovim »Novicam«, ki so skušale braniti postopanje slovenskih poslancev v vprašanju dualizma, je ustanovila štajerska slovenska inteligencija l. 1868. politični list »Slovenski Narod«, ki je stal na odločno narodnem stališču in je v verskem oziru zastopal svobodnejše ideje.

S tem so bil podani prvi začetki za domači prepir, za strankarstvo. Dr. Bleiweisove pristaje oficijelne slovenske konservativne politike so imenovali »stare«, a napredne elemente »mlade«, ali po češkem vzorcu »Mladoslavci«.

Tudi zahtevo po zedinjeni Sloveniji so »mladi« obnovili. Čim je decemberska konstitucija s svojo zborovalno svobodo stopila v veljavo, so začeli Slovenci zopet po češkem vzorcu sklicevati »tabore«.

Po vseh slovenskih pokrajinah so se prirejali tabori, na katerih se je zbiralo na tisoče in tisoče slovenskega ljudstva. Tabori so močno vplivali na probujanje narodne zavesti. Zahtevo po zedinjeni Sloveniji, ki je bila prej le postulat nekaterih inteligentov, se je širila med priprostim ljudstvom in je vsled tega našla pot celo v zakonodajne korporacije. Pod pritiskom tega gibanja se v adresi kranjskega deželnega zbora iz l. 1870. pod Potockim, poudarja zahteva po združitvi vseh pokrajin, koder prebiva slovenski narod.

Ko je prešla doba taborov, se je tudi kmalu zopet zapostavila ta kardinalna točka slovenskega narodnega programa.

Razvnela pa se je vedno bolj strankarski prepir; boj med »starimi« in »mladimi« je besnel na Kranjskem, Štajarskem in na Goriškem.

Glasilo »mladih«, »Slovenski Narod« se je l. 1872. preselilo iz Maribora v Ljubljano in je začel od l. 1873. naprej izhajati vsak dan. Na Goriškem so si »mladi« že l. 1871. ustanovili list »Sočo«.

Stališče starih so zastopale dr. Bleiweisove »Novice« v Ljubljani in »Slovanski Gospodar« na Štajarskem.

Duhovnikom pa so bili ti listi premalo odločni v boju proti »mladim« in zato so si ustanovili l. 1872. na Goriškem list »Glas« in v Ljubljani l. 1873. list »Slovenec«, ki je danes glavno glasilo slovenske ljudske stranke.

Velikih načelnih razlik pravzaprav ni bilo med obema strankama.

»Mladi« so bili sicer po večini svobodomiselnici in kot taki nasprotni klerikalne politike, no, proti veri incerkvi niso nastopali; saj sta bila med najbolj vnetimi voditelji te stranke dva duhovnika: Davorin Trstenjak in Božidar Raič.

A tudi »stari«, akoravno so se naslanjali največ na duhovščino in so postavili vero za prvo točko svojega programa, niso bili strogo klerikalna stranka. Opozicija »mladih« je bila v glavnem naperjena proti oportunizmu »starih« v narodnih stvarih in proti prekonservativni politiki v političnih vprašanjih.

Dočim so »mladi« postavili narodnost na prvo mesto in se v boju za njo opirali na naravno pravo naroda do obstanka in razvoja, podrejali so »stari« narodnost verskim interesom in iskali zaslonbe pri

RESTAVRACIJA „COLOMBO“

TRST ulica Campanile šte. 13 (Vogel Trga Ponterosso).
Novi prostori. Krasen salon, zračen, preskrbljen z vsem komfortom. Električna razsvetljava. Izborna dunajska in italijanska kuhinja. Specijaliteta: Sveže ribe dvakrat na dan. Vina iz najboljših furlanskih kleti. Kraški teran, belo briško, lutenberžan, istrsko, Opollo in Chianti. PRVOVRSTNO EXPORTNO PIVO. — Edino shajališče tujcev. — Zmerne, nizke cene. — Točna postrežba.
EDOARDO COLOMBO, lastnik.

Znamka „DIANA“

Najboljša rokavica

se dobi samo
v spetleini prodajalnici
W. Neumann
TRST - CORSO 13 - TRST

GOSTILNA
All' Antica Pompel TRST
Goldoni in na istem trgu se nahajajo
se tople priporočajo
slovanskemu občinstvu za oblen obisk. *Fran Martinček.*
CAFFE GOLBONI

Zaloga dalmatinskega vina

Lastni pridelki iz JESENIO pri Omišju
Filip Ivanišević, Trst
ulica Valdirive 17. Telefon 14-05.
— Prodaja na drobno in na debelo. —
GOSTILNE: »All' Adria«, ulica Nuova
šte. 18 in gostilna-Buffet, Piazza
Giuseppina šte. 7, v katerih tudi
svoja vina prve vrste.

Prodajalna jestvin, kolonijalij in delikates

Valentin Lussin
Trst, ul. del Bosco 22
Zaloga olja, kisle, mila, žita, moke in otrobov.

Trst, ulica della Caserma št. 11. n.
(koncesionarna od R. L. namestništva)
-- v vojaški stvari --
Prva in edina pisarna
zavod za vojno in civilno

L. TERZON

zaloga olja jesliha in mila. Trst, ul. Sette Fontane 12

Najfineje namizno olje, priporočljivo za one, ki trpe na želodcu. — Steklenica pol litra kron 1-60.

Zaloga izgotovljenih oblek
Velika izbira oblek za gospode in dečke, suknj, površnikov vseh kakovosti.
Specijaliteta v vezanju.
NA OBROKE in tudi proti takojšnjemu plačilu cene najzmernejše.
ADOLF KOSTORIS
TRST, ULICA SAN GIOVANNI 16, I. NADSTROPJE
zraven »Buffeta Automatico«. Tel. 251, R. II. — POZOR! Skladnice se nahaja v I. n.

Prvovrstna tovarna z električnim obratom

testenine

iz pristnih jajc
G. ROSTIROLLA, ulica G. Gallina št. 4.
Dnevno izdelovanje testenin iz samih jajc. —
Rezanci, obročki, makaroni itd.
Specijaliteta: hlebčki.
P. n. občinstvo je pri izdelovanju lahko navzoče
da se prepriča o snagi.

Dr. PEČNIK

Dr. PETSCHNIGG
TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1.
Zdravnik za notranje (splošne) bolezni.
8—9 in 2—3 in špeci. najst. na kožno le-
vodne (spolne) bolezni: 11 $\frac{1}{2}$ —1 in 7—7 $\frac{1}{2}$.

AGO

čevlji brez šivanja
in žeblijev

Izvršuje edino le
Franjo Cink v Trstu
ulica Cécilia Rittmeyer šte. 12.

Izvršuje tudi vsako drugo naročilo točno
in ceno. — Na zahtevo pride tudi po naročila izven mesta.

Avtomobil - Universal

Ford 16-20 HP

Novi modeli 1913
Pomoženo proizvajanje. Znižanje cen!
4—5 sedežev K 4800; 2 sedeža K 4300. Laudala-
6 sedežev K 6300. Popolna oprava Capote s stran-
skimi zavzumi, steklo, pet svetil, generator za aceti-
lerski plin, rog, kilometar, števniki in hitromer.
Cene veljajo za voze pronic vozilne in colne v Trstu.

ANTON SKERL,

rodnijski izvedenec
Trst, Piazza Carlo Goldoni. Telefon 1734.
Garage: Via dei Bacchi 18. Telefon 2247.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák V. Tuscher

zobozdravnik konces. zobni tehnik
TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Nova slovenska čevljarnica

ANTONA JAVERNIKA

v Trstu, ulica Farneto 33

Sprejemajo se naročila po meri za vsako-
vrstne oblike, tako ameriške, angleške in druge.
Sprejemajo se tudi vsakovrstne popravne po
zmernih cenah. — — — **DELO SOLIDNO.**

Trgovci! Peki! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjak naročajte pri domači tovarni, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. Priporočam J. J. SUBAN, Trst, Via Varni 1, Telefon N. 2260

jevdalcih in avtonomistih. »Mladi«, zlasti dr. Razlag, so se izrekli proti fundamentalnim člankom, dočim so se »stari« pridružili državnopravni stranki in delovali za vpliv cerkve v državnem življenju.

V tem sporu med »stari« in »mladi« igralo je neko vlogo tudi nasprotje med kmetiskim prebivalstvom in mesti.

Meščanstvo je bilo več ali manj vdano modernim liberalnim idejam in je, ker je videlo, da se oficijelna slov. politika identificira s cerkvenimi interesi, simpatiziralo z nemško liberalno stranko.

Izlet v Albanijo.

Ko sem izvedel, da pojdem v Albanijo, sem bil vesel, da bom videl tiste znamenite kraje, koder bo teklo nam Avstrijcem kar v grlo med in mleko, ali tudi žalosten, v zavesti, da razdaja Avstrija vse za te Albance, a nam ne privoščiti niti kruha. S tistim denarjem, ki ga je vrgla in ga še vrže v nenasitna albanška žrela, bi lahko zadovoljila svoje narode, n. pr. nas Jugoslovane, in bi si napravila boljše trdnjavo, kakor deset škipetarskih držav.

Pripluli smo srečno v Drač. Že na prvi pogled mi ni ugajala ta dežela. Tako mrka, pusta, malo obljudena — in na vseh koncih zastražena z vsebarvnimi uniformami, da sem se kesal, da sem zašel v to razbojniško gnezdo. Ker sem bil pa že tam, sem hotel vendar natančneje pregledati obisti te obljubljene dežele. Našli smo nekega učitelja, ki je študiral v Avstriji in lomil za silo nemščino. Pripravil nam je vsakemu kljuse, kakor smo izvedeli pozneje, štirikrat dražje, kakor da bi jih bili sami najeli, in šli smo proti Tirani. Pot grozna, razrita, samo debelo kamenje, kakor da bi jo mahnili kar čez Kras. Šli smo po onih krajih, kjer so prišli Srbi do morja. Tu smo videli, kakšne napore so prenesli ti junaški Srbi.

Ob poti je bila neka hiša, še ne dozidana. Naš vodnik je mislil, da smo tako omenjeni, kakor Albanci, ali pa tudi Nemci, pa nam je rekel, da so to hiše razdeljali Srbi. Ali ko sem mu pokazal jaz, da hiša sploh ni bila še dozidana, da ni še imela niti oken, ne vrat, je omolknil in me srepo pogledal. Najraje bi me bil prebodel z očmi. V Tirani smo se malo pogostili, pa tako, da bog pomagaj. Oni učitelj pa je vedno zabavljaj čez Srbe; videlo se mu je, da je res vzgojen v Avstriji.

Moji tovariši bi bili radi imeli turške zlatnike; popraševali so v Draču po njih, a niso jih dobili, ravno tako v Tirani ne. Naš vodnik-učitelj pa se je ponudil, da on preskrbi zlatnike. Dali so mu vsak svoj denar in so bili veseli, da bodo dobili zaželjene zlatnike drugi dan. Ali kako razočaranje! Ne drugi dan, ne tretji, ne četrti ni bilo ne učitelja ne denarja. Načrt bil je prav po albansko! Peti dan smo bili slučajno z rani v nekem hotelu. Bili so tudi neki avstrijski oficirji in uradniki, kakor tudi neki albanaki škof in pa — naš znanec učitelj. Ko nas je zagledal, sem mislil, da omedli. Ko so ga moji tovariši vprašali po denarju, je šel k dotičnemu škofu in si izposodil, da je vrnil mojim tovarišem dolžno svoto.

Kaj bi še opisoval o tej škipetarski deželi? Ne izplača se. Povedal sem par primerov, da bodo vedeli tudi moji rojaki, kakšen je albanski značaj.

Gori sem omenil, da je naš vodnik-učitelj alabo govoril o Srbih. On je govoril tako; ker je bil vzgojen v Avstriji; preprosti narod pa je čudno hvalil Srbe. Govoril sem z nekaterimi domačini, kateri so se precej dobro govorili italijansko; in ti niso mogli prehvaliti Srbov, njihovega junaštva in dobrote.

Prišli so kakor sen in odšli so kakor sen, kakor n. pr. pri nas Francozi...

I.

Volitev odposlancev za občinski pokojniški zavod.

Člani pokojniškega zavoda, službodajci in nameščenci!

Zakonito pokojniško zavarovanje nameščencev, ki je stopilo v veljavo s 1. januarjem 1909, se izvršuje za Dalmacijo, Kranjsko in Primorsko po deželni uradi pokojniškega zavoda v Trstu. Dasi ravno pa je prebivalstvo teh dežel po ogromni večini slovenske in srbohrvatske narodnosti in dasiravno je tudi med

zavarovanimi nameščenci in njihovimi službodajci veliko število slovenskih in srbohrvatskih udeležencev, je vendar odbor deželnega urada tržaškega sestavljen tako, da ni med 11 odborniki sploh nobenega Slovana. Slovenski in srbohrvatski narod je pri upravi tako važnega javnega zavoda na svojih lastnih tleh brez vsakega vpliva.

In vendar je mogoče vsaj deloma izpremeniti te za nas tako žalostne razmere. Treba je le naše skupne volje, izražene v pravilni obliki in v pravem času, treba je nastopiti pri volitvah za glavni zbor tržaškega deželnega urada z enotno, skupno kandidatno listo.

Ta prilika se nam nudi sedaj, ko so razpisane

volitve odposlancev za glavni zbor, čigar sestava bo odločilna za upravo zavoda v nadaljnjih petih letih. Z ozirom na važnost teh volitev je podpisani volilni odbor sestavljen narodno kandidatno listo za skupini službodajcev in nameščencev vseh volilnih kategorij.

Člani pokojniškega zavoda, nameščenci in službodajci!

Glasujte vsi za kandidate, ki Vam jih predlagamo, vsako cepljenje glasov škoduje; priporočamo Vam pa, da glasovnic ne izpolnite sami, ampak da jih nepopolne in nezapečene v posebnih ovojih vpošijete nam, in sicer na naslov: Dr. Edward Slavik, odvetnik in deželni poslanec v Trstu. Podpisani odbor prevzame pravilno izpolnitev glasovnic in njihov pravočasno izročitev volilni komisiji.

Glasovnice naj se nam vpošljejo brez vsakega odloga, kajti volitve se vršijo že 29. marca t. l.

Narodni volilni odbor v Trstu.

Imena kandidatov priobčimo jutri.

Domače vesti

Narodnikom in prijateljem „Edinosti“ moramo danes javiti gotovo že zdavnaj težko pričakovano vest, da začne s 1. dnem meseca aprila „Edinost“ izhajati v znatno povečani obliki. Obenem je pa tudi poskrbljeno, da bo tudi glede mnogostranosti gradiva odgovarjala vsem željam svojih čitateljev. Tiskarna je popolnoma preurejena, list se bo stavil ves s stavnimi stroji, tiskal pa na rotacijskem stroju, pri čemer tudi odpade dosedanja nevedčnost, da je bilo treba list šele razrezavati, če je imel po več prilog. In kar je glavno, zlasti za Trst: čitatelji ga bodo mogli dobivati že v najzgodnejših jutranjih urah. Uredništvo in uprava bosta zastavljala vse svoje moči, da bo list nudil čitatelstvu vse, kar se pričakuje od modernega, zahtevam časa odgovarjajočega lista, zato pa tudi upamo, da stori tudi naše občinstvo svojo dolžnost napram svojemu glasilu in se ga še tem ožje oklene s tisto ljubeznijo, s katero se ga je oklepalo že dolgih 38 let. Resnica je, da je za časa tiskarskega gibanja, ko nam ni bilo mogoče izhajati popolnega lista, marsikdo raje segel po kakem drugem listu, iz katerega se je mogel bolje poučiti o dnevnih dogodkih, kakor pa iz nepopolne „Edinosti“; toda sedaj, ko bo naš list prihajal v svet, nudeč vse, česar zahteva naše občinstvo od svojega glasila, pa upamo, da se vrnejo v okrilje „Edinosti“ vsi njeni bivši naročniki in čitatelji, temveč privedejo s seboj tudi novih. Cena listu ostane vzlic povečanju enaka, kakor je bila doslej. Vsiljevali ne bomo lista nikomur; pošljemo ga pač potem, ko izide v povečani obliki, tem in onim na ogled: če jim bo ugajal, naj si ga obarže kot dobrega prijatelja in svetovalca v hiši; če jim pa ne ugaja, naj ga nam pa vrnejo. Ne bomo udarjali na veliki boben reklame, pač pa le izražali željo, naj bi z našim listom nahajal tudi njegov program čim dalje tem več priznanja med slovenskim narodom in naj bi njegovo geslo — „V edinosti je moč!“ — zadobivalo v našem narodu čim dalje tem širšo veljavo. — Obenem pa javljamo našemu občinstvu, ki se gotovo zanima za obrat v moderno urejeni tiskarni, da mu takoj, ko bo tiskarna v polnem obratu, podamo priliko, da si jo ogleda.

V tržaški prosti luki se izmene 4 vagon-ske obračalnice manjšega premera s takimi po 6½ m premera. Ponudbe sprejema do najkasneje 13. aprila t. l. c. kr. ravnateljstvo državne železnice v Trstu. Podrobni podatki so razvidni iz ene prihodnjih številčk časopisov „Osservatore Triestino“, „Avvisatore Dalmato“ in „Laibacher Zeitung“.

Trgovci jestvinčarji so nujno vabljeni, da se danes, dne 23. t. m., ob 8.30 gotovo

Velikanska zaloga pohištva in tapetarij
Paolo Gastwirth, Trst
 ulica Stadion št. 6 (hiša gledališča Fenice).
 Najbolj ugoden vlr za nakupovanje bodisi glede cen kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor. - Telef. 22-85

TRST, ul. Acquedotto 36
 nasproti gledališča Politeama Rossetti
 Vsak dan od 3 pop. do 9 in pol zv.
ZADNJI TEDENI!

EMILISA
 Dve sestri rojeni z združeno glavo.
 — Največji pojav sveta —
ASRA
 Živa šestnajstletna punčka - Najmanjše živeško bitje, ki tehta 7 kg in meri v visokosti 63 centm. Zadnji ostanek plemena ASTIC.
 I. razred 50 vin. II. razred 30 vin.
 vojaki in otroci:
 I. razred 20 vin. II. razred 10 vin.

Zdravljenje krvi!
 Čaj „Tiseferi evet“ (Millefort)
 Čisti kri ter jo izvestno sredstvo proti onim boleznem, če peče v ledenci, kakor proti slabemu prebavljenju in hemoroidam. — Jeleni omoti za zdravljenje stane 1 K ter se dohva v odlikovani lekarni
PRAXMARER - „AI DUE MORI“
 Trst (mestna hiša) — Telef. 377.
 Polne polizjave se izvršujejo takoj in hkrati ob se dopoljšekron 1-10.

Gostilna „pri Deteljici“
 v Trstu, ulica Belvedere 7.
 Priznana najboljša in najcenejša kuhinja.
 Pristna domača in tuja vina.

Napredek vede
 Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom
Jorubin Casile
 Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in mehurni katarji korenito zdravijo s
konfeti Casile.
 Konfeti CASILE urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cevč (silingo), popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito zdravilo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, me- nesposobnost za zadrževanje urina, sluzaste tokove itd. — Škatlja konfetiv Casile K 4.—
 JORUBIN CASILE, najboljše protisifilitično in poživljajoče kričislino sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, ishies, vnetju žlez, polnim madežem, izgubi semena, polucijam, spermatoriji, steriliteti, nevrasteniji, energičen razkrojalec urinske kisline itd. — Steklenica Jorubina Casile K 350.
 Vbrizganec CASILE zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. Steklenica vbrizganca Casile K 350.
 Kdor želi večjih pojavnih, tiskovita itd., naj naslovi dopis na lekarno LLOYD za g. Casile Trst, ki poda odgovor z obratno pošto zastoj in z vsjo rezervo. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. Zaloga v Trstu Lekarna Lo yd. V. dill'orologio 1. Pristna zdravila Casile nosijo lastnoročni podpis N. Casile.

TOVARNA
ROULEAUX
 Ing. LUDOVIK FISCHER
 Ulica Moreri 72 TRST-ROJAN
 TELEFON 29-14
 Izdeluje jeklene kakor tudi lesene
ROULEAUX
 Ima v zalogi vse potrebščine za lesene in železne ROULEAUX.
 Delo solidno.

Velika zaloga OLJA
FRAN COSTANTINI
 Trst — ulica S. Lazzaro št. 15 — Trst
 blizu cerkve Sv. Antona Novega
 Velik izbor namiznega olja od 88 stot. liter naprej.

Zahtevajte „Kolinsko cikorijo“!

R. Gasperini, Trst
 Telefon št. 1974. **špediter** Via Economio št. 10.
Prevozno podjetje
 Sprejema razcarinjanje vsakega blaga iz tujine, dostavlja na dom.
 POŠILJATVE, POTEGA KOVČGOV. NAJUGODNEJŠE CENE.
Zastopstvo trdke „Cement“
 TOVARNA CEMENTA „Portland“ v Spiljetu.
 PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

udeležu važnega posvetovanja v prostorih Trgovskega izobraževalnega društva.

Portretist G. Bucik je, vračivši se iz Milanovega, zopet razstavil pri trški Mihalzi-Scholian v ulici Nuova par svojih novih portretov, med njimi G. Widmerja, znanega tržaškega avijatika. Opozorjamo svoje čitatelje na res lepa dela tega našega mladega in jako agilnega umetnika, ki zasluži, da se naša publika zanj zanima. Razstavljene portrete delajo vsi čisti vrli mu našemu rojaku, ki se ni, kakor drugi slovenski umetniki strašil Trsta ter posebno radi tega zasluži moralne podpore vsega tržaškega slovanstva.

Slovensko gledališče

Popoldanska predstava je včeraj odpadla. Zvečer so igrali „Navihanci“, veseligr, ki je vzbujala mnogo prav prirodnega smeha. Igra sama na sebi ni bogzna kako spretno zgrajena — pr. o. dejanje je prav dobro, kar se pa o ostalih dreh absolutno ne more reči — a vendar dosega prav dober uspeh, če se igra gladko. Snoci se je proti koncu že precej čutilo „plavanje“, splošno pa se je igralo dobro in gre zlasti igralcu glavne vloge nadriž njega gosp. Gradišu st. vsi čas. Izborno družico je imel v ge. Dragutinoviču. Trije parčki, Gervazija, Protazija in Anastazija ter njihovi oboževalci (ga. Mitrovičeva in ge. Železnikova in Lepuševa ter gg. Toplak, Ljubič in Gradiš ml.) so bili dobri in prav tako svetnik (g. Boleslavski) in kuharica (gea. Kavčičeva). Kakor rečeno, se je občinatvo zabavalo kar najbolje in s tem je igra tudi dosegla svoj namen.

V sredo popoldne ob 3.30 kot kronška predstava: „NAVIHANCI“, Zvečer ob 8.15 senzacionalna drama „V plamenu revolucije“. Vstopnice se dobivajo pri gledališki blagajni v Narodnem domu.

DAROVIL

Za Ciril-Metodov ples 1. 1914. so nadalje darovali (g. izkaz): Josip Dekleva, Gorica K 2.—, Edvard Sosič, učitelj, Prosek K 2.—, Ida Posešek, učiteljica, Rojan K 2.—, Anton Sušan, Škedenj K 2.—, Fr. Nemec, Nabrežina K 2.—, Ern. Godina, Zminj K 2.—, Stefan Segalja, Kanal K 4.—, J. Marmolija, Miren K 4.—, Makso Venedig K 4.—, Hinko Medič, c. kr. učitelj pripravn., Trst K 4.—, I. Pertot, Rojan K 4.—, Marica Godina, vrtnarica, Škedenj K 6.—, Karlo Šiško, Črnikal K 6.—, Franc Logar, Trst K 6.—, Fran Dukič, Dunaj K 10.—, Leopold Milčič, Vrdele K 10.—, P. Mihelič K 10.—, Tomaž Zadnik, Trst K 10.—, dr. Václav Svoboda, Nabrežina K 10.—, Kolinska tovarna kavine primesi, Ljubljana K 20.—, Županstvo občine Marezige K 20.—, Trgovsko obrtna zadruga, Trst K 20.—, I. Novak K 5.—, Mat. Sušan, Matulje K 10.—, buffet K 63.—, Svota . . . K 238.—, prej iskazanih . . . 1796.—, Skupaj . . . K 2034.—

Nadalje so darovali (10. izkaz): Milenn Rohrmann, Trst K 2.—, Ivan Grbec, Škedenj K 2.—, Franjo Schmutz, c. kr. poštni kontrolor K 4.—, Fran Mahne K 2.—, Vitek Josip, inspektor c. kr. drž. žel. K 6.—, Jakob Dekleva K 4.—, Leopold Žgur, trgovec K 6.—, Gino Pessa K 4.—, Karel Ceh, c. kr. poštni asistent K 2.—, dr. Iv. Lamut K 4.—, R. Luxa, Trst K 2.—, Silvester Rode, učitelj, Sv. Ivan K 2.—, Dr. Zdenko Margreiter, Trst K 10.—, Karl Kovačič, Sv. Ivan K 6.—, Ernest Vodopivec, učitelj, Bazovica K 2.—, Vasilij Mirk K 4.—, Ema Campa, Trst K 10.—, Josip Paletič, Miren K 2.—, Alojz Dolenc Prosek K 2.—, dr. S. Ternovec, Trst K 5.—, Josipina Posega, učiteljica, Prosek K 2.—, Alojz Peric, Ročinj K 2.—, dr. Miloš Drobnjakovič K 2.—, dr. Ivan Majerle K 2.—, Anton Cingerli, c. kr. carinski rev. K 2.—, Jurij Ilesič, uradnik juž. žel. K 2.—, Dr. Ljudevit Cikovic, c. kr. pror., Trst K 10.—, Stefan Ferluga, Konkonej K 2.—, Fran Strekelj, Trst K 6.—, Marija Humplik, učiteljica K 4.—, Anton Martelanc, Barkovlje K 10.—, Česka Beseda, Trst K 10.—, Ante Pogorelec, Greta K 8.—, Slava Pahor, Bazovica K 4.—, Ivan Vrhovnik, župnik trnovski, Ljubljana K 630.—, dr. I. Reja, zdravnik, Bazovica K 4.—, Jakob Klemenc K 20.—, Klement Forcassin K 4.—, Celestin Sirk, trgovec K 10.—, Alojz Grebenc K 10.—, Mihael Lavrenčič K 4.—, J. Hrast K 4.—, Josip Šuman, trgovec K 4.—, „Balkan“, trg. otpremno i. kom. d. dr., Trst K 20.—, Miroslav Ples K 5.—, B. alno in pevsko društvo „Ladja“, Devin K 5.—, dr. Fran Bončina, Trst K 4.—.

Svota . . . K 24730
prej iskazanih . . . 20337—
Skupaj . . . K 228130

— V počestvenja spominu pok. Elene Sanković daruje Franjo Lokar, ker se ni mogel udeležiti pogreba, za ročalski otroški vrtec K 10.—. D. nar. brani uravna.

Za moško podružnico CMD se je nabralo na shorovanju jugoslovanskih vojakov na Dunaju 27 K; na odhodnički hrvaških dijakov iz Trsta, ki se je vršila v bivši Sokolski dvorani 52 K; na protestnem shodu v sredo zvečer je nabrala ga Bidek-Razbornik K 4618.

Vesti iz Goriške

Iz Kobarida. Velika električna naprava na Soči, ki je bila v časnikih že večkrat omenjena, začne prav kmalu delati, ker so tozadevne pogodbe s posredniki, ki imajo svoje zemljišča ob Soči, kakor tudi pogodba z občino Drežnica že sklenjene. To bo velikansko delo, pri katerem bodo imeli naši ljudje, najsibodo delavci ali trgovci obilo zaslužka! Električni tok se bo porabljal za razsvetljavo kakor tudi kot gonilna moč v tovarnah in bo napeljan do Pule. Razsvetljavo bodo lahko dobivali tudi trgi in vasi v Soški dolini in bo menda jako poceni. Naši napredni Kobaridci so se nekoliko preneglivali, ker so si nabavili lastno elektrarno pri »treh milnih«. Ideja sicer ni bila slaba, ko bi se dobilo bolj po ceni, toda inženir Uhlir iz Ljubljane, ki je uvel to električno napravo, stavlja sedaj občini prevelike zahteve. Po mnenju strokovnjakov bi bila vredna ta naprava do 50.000 K. — Naši občinski očetle naj torej skrbijo, da jo zopet ne zavozijo, da ne bo občina pri tem trpela. Ako že ne bo mogoče kupiti sedaj direktno od g. Uhlira po zmerni ceni, se lo morda kupi pozneje drugim potom. — Gosp. inženir Uhlir je že pred nekoliko meseci napravil načrte za kanalizacijo v našem trgu ter je vsa stvar pri deželnem odboru. Ker je ta naprava nujno potrebna, je torej skrb našega gosp. župana, ki je obenem tudi deželni poslanec, da rešitev te zadeve pospeši na kompetentnem mestu, ker je res že škandalozno, da v takem trgu kot je Kobarid, ni še kanalizacije, ki je toliko potrebna. Kajti ob večjem deževju so ulice, posebno pa trg, pod vodo, tako, da bi se lahko s čolni vozili! Saj imajo že vse manjše vasi, celo v vasi K r n kanalizacijo, pa bi je Kobarid ne imel! Posebno sedaj, ko bo vedno več tujcev ravno radi goriomenjene električne naprave, in pa tudi vojaštva. Kakor se čuje, bo v Kobaridu stalnih veliko vojakov, nego je prebivalcev! — Kavarne začno kmalu zidati in sicer za domobrance in za topničarje. — Čuje se, da dobimo novo avtomobilno zvezo z Gorico in sicer čez Italijo, po Nadiški dolini. To bo tudi pospeševalo promet s tujci! Kakor vidimo, ima naš trg še jako lepo prihodnost.

Slovenci! :: Slovani!

Priporoča se Vam slovenski krojač

Fran Rupnik

Trst, ulica Gepa 10. I. nadstropje

kateri izdeluje obleke iz finega in n. vadneg sukna po zmernih cenah. Uzorci na razpolago. Izdelane obleke na ogled. Solidno delo.

„Izdeluje uniforme oseh vrst.“ Priporoča se slav. občinstvu za obilen obisk.

HELVETIA

Velika zaloga gramofonov

Trst, — ulica Barriera vecchia 19

Vedno v zalogi velika izber slovenskih in hrvaških plošč od kron 2.50 naprej. Vedno nove plošče najboljše vrste. Gramofoni na obroke.

Zobotehnični ambulatorij Ermanno Schultze

Trst, ulica Caserma šte. 17, II. nadst.

Posebni zavod za umetne zobe brez ustne plošče. Plombiranje z zlatom, platinom in porcelanom. Vsa dela brez bolečin. Zdravljenje krivo rastočih zob. Zmerne cene. Sprejema od 9 do 1 in od 3 do 6 popoldne.

Nova velika trgovina v Sežani.

Cenjenemu občinstvu v Sežani in okolici naznanjamo, da sem odprl v Sežani hšt. 191 pri glavni cesti blizu cerkve

manufakturno trgovino

z različnim blagom; v zalogi imam belo tkanino, platno, kotenino, šifon, barhent, flanelo, cezir in saten, nogovice, dežnike, vsakovrstno galanterijsko blago itd. — Cenjeno občinstvo opozarjam na mitnske potrebščine: krste, vence, sveče, preproge itd. splih vse mišične oprave. Po dogovoru pripeljem p. n. odjemalcem to potrebščine tudi na dom. — Nizke cene in točna postrežba. Za obilna naročila se priporoča FRANC REBEL, trgovec.

MALI OGLASI
za račun 6 po 4 stot. besedi
Mestno tiskano besedo se računajo enkrat več. Najmanjša
znesek plačila 1000. 40 stotina

Fotografa Antona Jeršiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gosposka ulica 7. 4444

Sv. Jakobčani! Priporoča se Vam zgradnja Campo St. G. como št. 17 — BRATA SOSIČ. 172

Odda se meblavana soba s 15. marcem v ul. Commerciale št. 11, III. nadstropje.

Gostilna v Boljuncu se odda v najem. Pojasnila daje Pekarna V. C. Ghega št. 7. 264

Velika zaloga papirja za ovitke papirnatih vrečic lastne tovarne. Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerne. — GASTONE DOLINAR, Trst, Via dei Gelsi 16, Telef. 27-81. 261

14-letni deček išče službo bodisi v kaki trgovini ali v pisarni. — Naslov: Fran Pernardič, Sv. Marija Magdalena Zg. št. 266. 260

Odda se soba in sobica s hrano v ul. Bochetto 40, polunadstropje, vrata 2. 171

Benedikt Suban Trst, ul. Pozzo šte. 20 (Sv. Jakob) priporoča cenjenemu občinstvu svojo pekarno in slaščičarno. Večkrat na dan svež kruh. Sprejemajo se peciva vseh vrst; vino in likerji v steklenicah. Postrežba tudi na dom. 2108

Hiša z zemljiščem za kmetijo na prodaj ali v najem. Naslov pri upravnistvu našega lista. 262

Krasna soba z 1 ali dvema posteljama odda se s 1. aprilom v sredini mesta. Ul. San Zaccaria šte. 4, I. nadst. 271

Lepa meblavana soba se odda takoj v ulici Commerciale št. 11, III. nadstropje.

Proda se 100 sežnjav zemljišča po zelo ugodnih pogojih, kakor tudi dve hišici z 2-3 sobami, kuhinjo in vrtno. — Kjadin na hribu. 263

Meblirana soba s hrano ali brez iste, za eno ali dve osebi, se odda v ul. Commerciale 9, prithljeje.

Žganjarna

Ivana Ferhauc-a, Trst, ul. Stadion 29

se priporoča cenj. občinstvu za obilen obisk. Prodaja se žganje vs. h vrst. Postrežba točna. — Cene zmerne.

Slovenski urar
F. Pertot
Trst, ulica Caserma II
tik Ljubljanske kreditne banke

Apno prve vrste

v kosih, prahu in ugašeno se dobiva pri apnenici nekdanj BOSCHETTI nad postajo Nabrežina po jako nizki ceni.

Apnenica J. WILD, Nabrežina-Sempolaj

KROMPIR

lepl, zdravi, jedilni in semenski

najboljše vrste, razpošilja vedno v vsakteri množini ter najceneje trgovska trdka

J. KUŠLAN — KRANJ (KRAINBURG)

Velika zaloga praznih butelj

Trst, v. delle Cmbrelle št. 5

Telefon 21. rom 11

Guido & Ugo Coen

100 000 šampanjskih butelj za refošk.

KLAVIRJI

Bösendorfer, Gebrüder Stigl, Koeh & Korselt, Wirht itd. se prodajajo in dajejo v najem po zmernih cenah proti gotovini kakor tudi na obroke.

UGLAŠANJE IN POPRAVE.

Zavod Klavirji Zannoni

MARIO MALLY
Piazza S. Giacomo 2. II., Corso. TELEFON 12-57.

Odhajanje in prihajanje vlakov

od 1. oktobra naprej.

Časi za prihod, oziroma odhod so natančni po srednje-evropskem času.

G. kr. državna železnica.

Odhod iz Trsta (Campo Marzio).

5.00 B Herpelje, Pula in medpostaje.
5.40 O do Gorice in medpostaje (Ajdoščina).
5.50 M do Poreča in medpostaje.
7.35 O Herpelje-Divača-Ljubljana-Dunaj in medp.
7.45 B Gorica, (Ajdoščina), Jesenice-Celovec-Dunaj-Praga-Dečin-Beljak-Berlin-Monakovo in medpostaje.
9.05 O Gorica-Jesenice-Celovec-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Dunaj in medpostaje.
9.10 O Herpelje, (Rovinj), Pula in medpostaje.
9.15 M le do Buj in medpostaje.
12.48 O Gorica (Ajdoščina) Jesenice-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Celovec in medpostaje.
2.40 M do Poreča in medpostaje.
4.15 O Gorica-Jesenice-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Celovec-Dunaj.
4.42 O Herpelje (Divača-Dunaj) - (Rovinj) Pula in medpostaje.
6.00 B (Turški ekspres) Gorica-Jesenice-Ljubljana-Beljak-Inomost-Monakovo-Pariz in medp.
7.35 M le do Buj in medpostaje.
7.55 O do Gorice in medp. (Ajdoščina).
8.24 O Herpelje (Divača-Ljubljana-Dunaj) Pula in medpostaje.
8.40 B Gorica-Jesenice-Beljak-Monakovo-Berlin, Celovec-Dunaj-Linac-Praga-Dečin.
10.30 O Gorica, Jesenice, Beljak, Inomost, Monakovo.

Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:
8.35 O Herpelje-Divača.
8.30 O v Gorico.

Prihod v Trst.

6.05 O Iz Dunaja, Solnograda, Celovca, Monakova, Inomosta, Bolcana, Beljaka, Ljubljane, Jesenice, Gorica.
7.10 O Iz Dunaja (čez Divačo-Herpelje).
7.23 O Iz Gorice (Ajdoščina).
8.25 M Iz Buj (in medpostaje).
9.00 B Iz Berolina, Draždan, Linca, Dunaja, Celovca, Beljaka, Jesenice, Gorice (in Ajdoščina).
9.25 O Iz Pule (Rovinja).
10.10 O Iz Jesenice, Gorice in medpostaj.
11.25 B (Turški ekspres) iz Pariza-Monakova-Celovca-Dunaja-Linca-Jesenice-Gorice.
12.40 M Iz Poreča in medpostaj.
2.00 O Iz Celovca, Trbiža, Ljubljane, Gorice, (Ajdoščina) Berolina, Draždan, Praga, Dunaja.
8.47 O Iz Pule, (Rovinj), Herpelje in medpostaj.
4.32 M Iz Buj in medpostaj.
7.00 O Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Trbiža, Ljubljane, Jesenice, Gorice.
7.05 O Iz Pule, Rovinj, Herpelje, Divača, Dunaj.
7.57 B Iz Berolina, Draždan, Praga, Linca, Danaja, Celovca, Inomosta, Beljaka, Jesenice, Gorice, (Ajdoščina).
8.00 O Iz Poreča, Buj in medpostaj.
10.30 B Iz Pule (Rovinja), Dunaja (čez Divačo).
11.16 O Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Gorice.
Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:
8.35 O Iz Gorice.
9.41 O Iz Divače, Herpelje.

Predmeti za planince

Kuhalne priprave iz aluminija, planinske steklenice, noži in vilice, planinske palke, priprave na led, železa, snežni obroč, nahrbtniki.

Vsakovrstne obleke:

Sweater, planinske hlače, gumača, čepice iz čiste volne, rokavice.

Steklenice Helios, več dni gorke in mrzle po 4 krone komad.

Modni predmeti za gospode, uraje, ovratnice, zapetnice in nogovice.

Za žlane športnih in planinskih društev POSEBNE CENE.

Sportna trgovina Strudel

ulica S. Antonio 12 (nasproti Kred. palati)

Hans Scheidler

zobotehnik

Dr. Ferdinanda Tanzer

Sprejema od 9-1 in od 3-6.

Trst, Piazza C. Goldoni št. 5 II.

KLIŠEJI

VSAKE VRSTE ZA VSE STROKE

ATELJE BABUDER TRST

Ljudska urarna

BOGOMIL PINO

Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13

(nasproti ulici S. ANTONIO)

Bogat izbor ur, verižic, ovratnih verižic, zhanov, prstanov, napetnic itd.

Konkurenčne cene.